2-25021175-09-2-17022025
2-129/2025

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 30 iunie 2025 în or. Glodeni
Hotărârea integrală a fost redactată la 20 noiembrie 2025

Judecătoria Bălți
(sediul Glodeni)

Judecătorul Vasile Nogai, examinând unipersonal, în procedura cererilor cu valoare redusă, pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui ÎM„Incaso’’SRL împotriva lui Cazacu Natalia cu privire la încasarea datoriei și acțiunea reconvențională înaintată de către Cazacu Natalia către ÎM„Incaso’’SRL cu privire la declararea nulității clauzelor abuzive,-

a constatat

Argumentele participanților la proces:

ÎM„Incaso’’SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cazacu Natalia cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea cererii reclamantul a indicat, că la data de 19.07.2021 dintre OCN „Iute Credit’’SRL, în calitate de creditor și Cazacu Natalia în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de împrumut nr.1751670 din aceiași dată și executat la sediul creditorului.

Mai indicând, că pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, debitorul s-a angajat să plătească pe lângă valoarea împrumutului principal, taxa aferentă contractului de împrumut, dobânda și o penalitate contractuală, care se raportează duratei de întârziere.

La 19.07.2021, OCN „Iute Credit’’SRL și-a onorat obligațiunea, transferând debitorului împrumutul acordat, necătând la respectarea obligațiunilor de către OCN „Iute Credit’’SRL, Cazacu Natalia până la ziua de azi nu și-a onorat obligațiunile, pe care urma să le onoreze conform contractului.

Debitorul a fost înștiințat despre faptul nerespectării clauzelor contractuale, prin intermediul apelurilor telefonice la numerele indicate la semnarea contractului și notificărilor recomandate expediate în adresa acestuia.

Ulterior în adresa debitorului a fost expediată reclamația prin care el a fost informat repetat despre nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a contractului de către creditor și obligațiunea acestuia a returnării

împrumutului, dobânzii calculate, taxei aferente la contract și penalităților calculate conform contractului.

La data înaintării cererii de chemare în judecată, datoria lui Cazacu Natalia față de ÎM,,Incaso''SRL constituia 56 883, 54 lei, fiind calculată conform contractului menționat în felul următor: a) suma principală a contractului 39 991, 31 lei; b) dobânda conform contractului – 0, 00 lei; c) penalitatea contractuală în mărime de 16 892, 23 lei, conform certificatului de datorie anexat.

Își întemeiază acțiunea în temeiul prevederilor art.art.5,6,7, 85 alin.(4), 166-168 CPC RM și art.1242-1429 Cod Civil RM.

Astfel, solicită admiterea prezentei cererii spre examinare, examinarea cauzei civile în lipsa reclamantului conform art.206 alin.(1) CPC RM, în cazul lipsei dovezii citării legale a pârâtului solicită dispunerea citării publice și expedierea acesteia la adresa INCASO, mun. Chișinău str. Calea Ieșilor 10B MD-2069, pronunțarea hotărârii judecătorești privind încasarea de la pârât a datoriei în sumă de 56 883, 54 lei în beneficiul reclamantului, încasarea de la pârât a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 800 lei în beneficiul reclamantului, încasarea de la pârât a taxei de stat în sumă de 2 256, 48 lei, în beneficiul reclamantului, încasarea din contul pârâtului a taxei de timbru în valoare de 200 lei în beneficiul reclamantului, ca efect a Hotărârei Curții Constituționale nr.20 din 26 septembrie 2024 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor referitoare la taxa de timbru.

Prin încheierea judecătorească din 19.02.2025, cauza a fost acceptată spre examinare, în procedură scrisă ca cerere cu valoare redusă, cu remiterea în adresa pârâtului încheierii nominalizate, cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate (f.d.25).

În temeiul art. 276^3 alin. (3) Cod de procedură civilă, *pârâtului i s-a explicat, că în termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, acesta prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare*.

De asemenea, pârâtului i s-a explicat, că conform art. 276^4 alin. (2) dacă, *după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, acesta nu depune referinţă, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar*.

Potrivit art. 276^2 alin. (1) CPC RM, *dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă*.

Conform art. 276^3 alin. (1) CPC RM, *procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă*.

Aliniatul (2) al aceluiași articol prevede, că *judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ţinînd cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul*.

De asemenea, pârâtului i s-a explicat, că conform art. 276^4 alin. (2) dacă, *după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar*.

Prezenta încheiere fiind remisă avocatului Bahaov Igor la data de 20.02.2025 sub nr.1717 (f.d.27), lui Cazacu Natalia la data de 20.02.2025 sub nr. 1705 fiind recepționată de către ultima, iar avizul de recepție fiind restituit instanței de judecată (dovadă fiind avizul de recepție anexat la materialele cauzei) (f.d.28-29).

Prin intermediul PIGD, pentru data de 05.05.2025 ora 09:15, prezenta acțiune a fost numită în legătură cu pronunțarea dispozitivului – hotărârii, citație ce a fost remisă în adresa reprezentantului reclamantului ÎM „Incaso’’SRL, avocatului Bahov Igor la data de 01.04.2025 sub nr. 3155 (f.d.30); citație ce a fost remisă în adresa pârâtei Cazacu Natalia la data de 01.04.2025 sub nr. 3157 (f.d.31-32).

La data de 08.04.2025, pârâta Cazacu Natalia prin intermediul avocatului, Bălănuță Ion a înaintat o cererea reconvențională privind declararea nulității clauzelor abuzive (f.d.37-43), prin care a solicitat a admite acțiunea, a constata caracterul abuziv și a declara nulitatea absolută a clauzelor contractuale înserate în contractul de credit nr.1751670 din 19.07.2021, după cum urmează:

Pct. a) din compartimentul penalitatea contractuală care prevede, că dacă debitorul nu achită în termenul stabilit sumele datorate, creditorul are dreptul să solicite de la acesta să plătească o penalitate de întârziere, aplicată la suma neplătită a creditului calculată pentru fiecare zi calendaristică de întârziere, în conformitate cu următoarea schemă:

- 1,0% din suma datorată, în cazul în care aceasta este mai mică sau egală cu 50 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 20 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 50 lei, dar mai mică de 100 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 25 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 100 lei, dar mai mică de 150 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 30 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 150 lei.

Pct.e) și f) din compartimentul Penalitatea contractuală care prevede, că dacă în termen de 10 zile calendaristice din data scadentă a plății, Debitorul nu va

achita creditul și/sau alte plăți scadente stabilite în Contract, Creditorul are dreptul să calculeze o penalitate fixă, care a fost negociată în prealabil de părțile contractante în mărime de 100 lei, suplimentar la penalitatea de întârziere indicată la pct. a) pentru expedierea notificării către Debitor privind întârziere plății, indicând valoarea sumelor restante, calculul penalităților, avertizarea privind pericolul de a întreprinde plata imediată a ratelor neajunse la scadență conform contractului de credit sau privind pericolul rezoluțiunii anticipate a contractului și încasarea altor prejudicii cauzate prin întârziere a efectuării plății. La a 20 și 30 zile calendaristice din data scadentă a plății, creditorul are dreptul să calculeze, suplimentar la penalitatea de întârziere indicată la pct. a, a penalității fixe, care au fost negociate în prealabil de părțile contractante în mărime de 100 lei, pentru expedierea notificărilor către debitor ce vor conține informația menționată la punctul anterior, în special avertizarea, pericolul de a pretinde plata imediată a ratelor neajunse la scadență conform contractului de credit sau privind pericolul rezoluțiunii anticipate a contractului.

Pct. h) din compartimentul Penalitatea contractuală cere prevede, că dacă debitorul întârzie în realizarea rambursării contractului de credit, o perioadă mai mare de 70 de zile calendaristice, calculându-se de la ziua scadentă realizării rambursării stipulate prin Contractul de credit, Creditorul declară scadente și plătibile imediat toate plățile conform Contractului de credit și are dreptul de a rezolvi în mod unilateral Contractul de credit, calculând suplimentar o penalitate în mărime de 20% din valoarea creditului neachitat, pentru rezoluțiunea anticipată a contractului.

Pct.3.1. din Informații standard privind creditul nebancar pentru debitori care prevede obligația de plată a comisionului de examinare a cererii în mărime de 10 397, 74 lei;

Pct.3.3 din Informații standard privind creditul nebancare pentru debitori care prevede obligația de plată a comisionului de administrare lunar în mărime de 688, 73 lei;

Pct.3.9 Informații standard privind creditul nebancar pentru debitori care prevede costurile în cazul întârzierii plății (neefectuarea plății ar putea avea consecințe grave (de exemplu vânzarea silită a bunurilor) și să îngreuneze obținerea ulterioară a creditului.

Creditorul este îndreptățit să perceapă: penalitatea în mărime de 1,0% din suma neplătită creditului, pentru fiecare zi de întârziere, după cum urmează:

- 1,0% din suma datorată, în cazul în care aceasta este mai mică sau egală cu 50 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 20 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 50 lei, dar mai mică de 100 lei;

- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 25 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 100 lei, dar mai mică de 150 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 30 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 150 lei;
- Penalități pentru expedierea notificărilor privind întârzierea plăților în mărime de – 100 lei pentru fiecare din primele trei notificări;
- Penalitatea pentru rezoluțiunea anticipată a contractului de credit în mărime de 20% din valoarea creditului neachitat.

A examina acțiunea în lipsa reclamantului.

În conformitate cu art.276^3 alin.(1) CPC RM, *procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.*

alin.(3) al aceluiași articol prevede, că *în termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătoreşti şi reclamantului o referință, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pîrîtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art.172 şi 173 doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă.*

În conformitate cu art. 173 alin.(1) CPC, *judecătorul primeşte acţiunea reconvenţională dacă*:

a) *aceasta urmăreşte compensarea pretenţiei iniţiale*;

b) *admiterea ei exclude, total sau parţial, admiterea acţiunii iniţiale*;

c) *ea şi acţiunea iniţială sunt în conexiune, iar judecarea lor simultană ar duce la soluţionarea rapidă şi justă a litigiilor*.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede, că *dacă cererea depusă ca reconvenţională nu se încadrează în niciun temei prevăzut la alin.(1) din prezentul articol sau este depusă peste termenul stabilit la art.172, instanţa o restituie părţii printr-o încheiere protocolară nesusceptibilă de recurs, cu posibilitatea depunerii acesteia în condiţii generale*.

Instanța examinând minuțios cererea reconvențională, ține să menționeze faptul că cererea de chemare în judecată cât și cererea reconvențională urmează a fi examinată concomitent.

Prin încheierea judecătorească din 05.05.2025, cererea reconvențională înaintată de către avocatul Bălănuță Ion în interesele lui Cazacu Natalia, a fost acceptată spre examinare (f.d.45).

Prezenta încheiere fiind remisă lui Cazacu Natalia la data de 13.05.2025 sub nr.4719 (f.d.46-47), OCN ,,Iute Credit'' la data de 13.05.2025 sub nr.4720 (f.d.48-49), Comisia Națională a Pieții Financiare la data de 13.05.2025 sub nr.4726 (f.d.50-52).

La data de 13.06.2025 prin intermediul poștei electronice a fost remisă referință de către Comisia Națională a Pieții Financiare, prin care a menționat că pârâtul pe cauza dată deține calitatea de consumator, în condițiile în care acesta a beneficiat de credit în scopuri personale, care nu este legat de activitatea de antreprenor sau cea profesională, iar OCN ,,Iute Credit'' este un profesionist, care desfășoară activitatea profesională pe piața financiară. A se nota, că potrivit art.8 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.1/2018, organizația de creditare nebancară este în drept să desfășoare cu titlul profesional doar activități de creditare nebancară, care sunt următoarele: acordarea de credite nebancare și leasingul financiar.

Prin urmare, conținutul contractului urmează a fi examinat prin prisma normelor speciale prevăzute de legea nr.202/2013.

În context, este necesar a menționa faptul, că începând cu data de 20.04.2020, legiuitorul a introdus anumite interdicții/limite legale aferente contractelor de credit pentru consumatori, prevăzute la art.15 alin.(7) din Legea nr.202/2013 (în redacția Legii nr.23/2020, în vigoare la data încheierii contractului).

La caz, se atestă respectarea limitelor legale enunțate atât la stabilirea mărimii valorii totale plătibile de consumator (79 653, 26 lei), cât și la stabilirea sumei revendicate drept datorie în prezenta acțiune (56 883, 54 lei).

Mai mult, la data de 29.05.2022, a intrat în vigoare Legea nr.93/2022 pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.93/2022), prin care au fost introduse alte limite legale aferente costurilor/plăților unui contract de credit.

Respectiv, în condițiile în care norma tranzitorie este aplicabilă Contractului, aflat în curs de realizare la data intrării în vigoare a Legii nr.93/2022, cuantumul plăților aferente Contractului (la caz, costurile și penalitatea de întârziere), urmează a fi cercetat/analizat prin prisma corespunderii acestora cu normele legale citate supra, și nu prisma caracterului abuziv.

A se observa, că în speță, suma datorată, revendicată de către reclamant, este formată din creditul restant neachitat de către debitor, precum și penalitatea de întârziere calculată pentru perioada 06.12.2021-04.12.2024.

În context, a se releva că penalitatea a fost calculată prin aplicarea limitei legale de 0,04 la sută pe zi, stabilite la art.15 alin.(7) lit. a) din Legea nr.202/2013 și care a fost introdusă prin Legea nr.93/2022.

Totodată, cu privire la corectudinea calculului efectuat de către reclamant în acțiunea principală și temeinicia datoriei solicitate, a se nota următoarele observații.

Potrivit Contractului de credit, valoarea totală a creditului constituie 39 991, 31 lei.

Cu toate aceste, se notează că la cererea de chemare în judecată, este anexată o confirmare eliberată de OCN,,Iute Credit'' în data de 13.12.2023, din care rezultă, că de facto, suma creditului tras de debitor este de 17 160 lei.

În această situație, debitorul are obligația de a rambursa suma efectivă debursată a creditului și nu cea indicată în contract. În context se impune verificarea valabilității cesiunii creanței, în cadrul ședințelor de examinare, reclamantului revenindu-i obligația de a prezenta probe ce justifică existența creanței solicitate.

În cazul în care creditul acordat, suma debursată a constituit de facto 17 160 lei, este neîntemeiată suma solicitată de către reclamant 56 883, 54 lei, mai mult costurile stabilite conform contractului încalcă limitele legale.

Complementar, celor enunțate, CNPF reține atenția instanței de judecată și asupra clauzelor contractuale și anume:

Pct. II lit. a din Contract prevede următoarea schemă de achitare a penalității de întârziere, pentru neachitarea în termenul stabilit a sumelor datorate:

- 1,0% din suma datorată, în cazul în care aceasta este mai mică sau egală cu 50 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 20 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 50 lei, dar mai mică de 100 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 25 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 100 lei, dar mai mică de 150 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 30 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 150 lei.

n) acord cu lit. e, lit. f și lit. h din același compartiment al Contractului, sunt prevăzute vezi contractul de credit.

Fiind raportate la normele citate supra, în lipsa unor dovezi concludente în susținerea caracterului negociat, se prezumă că clauzele prevăzute la lit. a), e), f) și h) din compartimentul Penalitatea contractuală al Contractului fac parte din clauzele standart, respectiv, nu au fost negociate.

Respectiv, penalitatea, care are ca scop acoperirea venitului ratat sau prejudiciului ce poate fi cauzat creditorului prin neexecutarea obligației principale de rambursare a creditului și a dobânzii.

Cu referire la penalitatea de întârziere, stabilită la pct. a, aceasta reprezintă o valoare procentuală, anume 1,00 la sută care se va aplica/se va calcula din suma datorată a creditului. În aceste condiții, nu poate fi stabilit cert mărimea reală a penalității de întârziere ce se va percepe de la debitor.

Astfel, nu poate fi apreciat dacă se va produce un dezechilibru între drepturile părților contractante, debitorul fiind sau nu prejudiciat. Prin urmare, nu poate fi constatat cu certitudine caracterul abuziv al clauzelor prevăzute la lit.a din pct.II din Contract.

Cu referire la penalitățile în valoare de 100 lei, percepute pentru ,, *expedierea notificării către debitor privind pericolul de a întreprinde plata imediată a ratelor neajunse la scadență conform contractului de credit sau privind pericolul*

rezoluțiunii anticipate a contractului și încasarea altor prejudicii cauzate prin întârzierea efectuării plății'' (lit. e și lit. f din Contractul de credit), a se reține, că potrivit definiției comisionului de administrare lunar, prevăzut în Contractul de credit, respectivul este orientat inclusiv spre acoperirea cheltuielilor conexe notificării permanente a debitorului despre sumele care urmează a fi achitate.

În consecință, se atestă stabilirea de către creditor a unor plăți distincte, orientate spre acoperirea cheltuielilor asociate unor operațiuni identice. Consecvent, a se preciza, că din punct de vedere etimologico-practic, termenul „*administrare*'' înglobează totalitatea operațiunilor orientate spre gestionarea contractului de credit in concreto și are drept scop primar acoperirea cheltuielilor efective, suportate de creditor la realizarea operațiunii.

În acest sens, în ipoteza sugregării unor anumite categorii de cheltuieli, în condițiile rigorilor de transparență dictate de Codul Civil, creditorul este ținut să asigure principiul esențial de transparență, lizibilitate și inteligibilitate, prin expunerea clară și perceptibilă pentru consumator a diferențelor.

Astfel, similar celor invocate supra, se constată că aplicarea penalității de 100 lei și a comisionului de administrare lunară este destinat, în principiu, acelorași operațiuni de informare, ceea ce, în cumul, poate fi apreciat drept acțiune abuzivă prin prisma prevederilor art.1072 alin.(1) din Codul Civil.

Cu referire la penalitatea în mărime de 20 la sută percepută pentru rezoluțiunea anticipată a contractului de credit (lit. h) fără a aduce atingere libertății contractuale a părților ori circuitului economic firesc și implicit, libertății creditorului de a-și aprecia independent costurile aliniate oferirii creditului și, implicit, remunerației ce îi revine, se remarcă dezechilibru dintre consumator și creditor prin stabilirea în Contract a clauzei respective, or, se apreciază, în acest sens, că rezoluțiunea anticipată, în sine, deja reprezintă o sancțiune.

În acest context, a se reține că o clauză, pentru a fi abuzivă, trebuie să producă un dezechilibru între prestațiile părților, analizarea acestei condiții implicând o comparație între interesele celor două părți ale contractului, pentru a se verifica dacă interesul consumatorului a fost neglijat, în raport cu cel al creditorului.

La caz, se prezumă că verificarea respectivă se realizează, apriori, prin prisma întrunirii principiului-bunei credințe, or, art.11 alin.(1) și alin.(2) din Codul Civil definește buna-credință prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a celeilalte părți la raportul juridic.

La aprecierea bunei-credinței, va trebui să se țină cont de scopul esențial urmărit de „comision, taxe și orice alt tip de costuri, pe care trebuie să le suporte consumatorul'', care constituie, în mod vădit, o obligație esențială, care se impune consumatorului în schimbul punerii la dispoziție a împrumutului.

De altfel, menținerea echilibrului între drepturile și obligațiile părților poate fi evaluată și prin prisma reciprocității unor drepturi și obligații în procesul de analiză plenară a Contractelor.

Aplicarea unor cerințe suplimentare în materie de penalizare dezavantajează considerabil interesele patrimoniale ale debitorului în condițiile unei penalități deja stabilite.

Mai indică, că în contextul celor invocate, instanța de judecată examinând în limitele probelor prezentate de părți, după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, urmează a se pronunța asupra chestiunilor invocate în cererea de chemare în judecată și cererea reconvențională, fiind unica autoritate ce poate, în cele din urmă, în virtutea atribuțiilor sale legale, să înfăptuiască, justiția.

Totodată, având în vedere că CNPF nu este subiect principal al raportului juridic litigios, precum și nici nu înaintează pretenții proprii asupra obiectului litigiului, solicită respectuos examinarea acțiunii reclamantului în lipsa CNPF și remiterea hotărârii judecătorești pronunțate în privința acțiunii în cauză.

Prin intermediul PIGD, pentru data de 30.06.2025 ora 09:30, prezenta acțiune a fost numită în legătură cu pronunțarea dispozitivului – hotărârii, citație ce a fost remisă în adresa părților (f.d.56-65).

Aprecierea judecătorului:

Examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, judecătorul consideră necesar de a admite parțial acțiunea și de respins cererea reconvențională, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.239 CPC RM, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În conformitate cu prevederile art.241 alin.(5) CPC RM, *în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.*

Conform art.130 alin.(1) CPC RM, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Aliniatul (2) al aceluiași articol prevede, că *nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor*.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede, că *fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în*

ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluționarea cauzei.

Aliniatul (4) al aceluiași articol prevede, *că ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele*.

Aliniatul (5) al aceluiași articol prevede, că *proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii*.

Potrivit probatoriului cauzei, la data de 19.07.2021, OCN „Iute Credit'' SRL în calitate de creditor şi Cazacu Natalia în calitate de debitor, a încheiat contractul de credit nebancar nr.1751670, potrivit căruia OCN „Iute Credit'' SRL a acordat lui Cazacu Natalia, credit prin bancomat: prin care este indicat conform contractului de credit că: debitorul împuternicește creditorul să deducă soldul creditului existent, în valoarea de 22 573, 91 lei, conform contractului de credit nr.1681808, din suma creditului acordat prin prezentul contract, înainte de efectuarea transferului în contul bancar al creditorului/eliberarea în numerar. Suma finală transferată/eliberată va fi de 17 417, 40 lei. Astfel, conform calculelor efectuate suma totală a creditului este în mărime de 39 991, 31 lei (f.d.10-11).

Articolul 9 alin. (1) și (2) lit. a) Cod civil, prevede că *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice*.

Potrivit art.10 Cod civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bunăcredinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege*.

În conformitate cu dispozițiile art. 15 alin. (1) Cod civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară*.

Potrivit art.5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime*.

Conform art. 118 alin. (1) CPC RM, *prevede că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel*.

Conform art.121 CPC RM, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*.

În speță, obiectul juridic litigios constituie încasarea datoriei aferente contractului de credit nebancar.

Instanța reține, că prin natura sa, raportul juridic obligațional este menit să producă efecte juridice. Efectul general al oricărei obligații este de a da creditorului dreptul de a obține de la debitor îndeplinirea exactă a prestației la care s-a obligat. Dar, pentru ca o obligaţie să poată fi executată, mai întâi de toate, este necesar ca aceasta să existe. Obligaţiile se consideră executate în mod corespunzător, dacă sunt respectate toate condiţiile prevăzute în actul din care au luat naştere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiectele, locul, timpul şi modul de executare.

În conformitate cu dispozițiile art. 992 alin. (1) Cod civil*, contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice*.

Potrivit art. 993 alin. (2), art. 1027 alin. (1) Cod civil, *părţile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispoziţiilor legale imperative, contracte şi pot stabili conţinutul lor. Contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esenţiale*.

Potrivit art. 774 Cod Civil coroborat la art. 776 Cod Civil, *în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.*

Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Art. 775 alin. (1) Cod civil prevede că, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul *naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei*.

Neexecutarea obligaţiei, potrivit art. 901 alin. (5) Cod civil, *înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligaţiei*.

În conformitate cu art. 3 din Legea cu privire la organizațiile de creditare nebancară nr.1 din 16.03.2018, noțiunea de credit (credit nebancar) semnifică – angajament de a acorda bani ca împrumut cu condiția rambursării acestora, a plății dobânzii și/sau a altor plăți aferente; prelungire a termenului de rambursare a datoriei; angajament de a achiziționa o creanță sau alte drepturi de a efectua o plată de către organizația de creditare nebancară.

Potrivit art. 1242 alin. (1) Cod civil, *prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de același gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date*.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede, că *până la proba contrară, împrumutul care are ca obiect o sumă de bani se prezumă a fi cu titlu oneros, cu excepţia cazului în care ambele părți sânt persoane fizice care nu au calitatea de profesionist*.

Conform art.1244 alin.(5) Cod Civil, *suma de bani împrumutată este purtătoare de dobândă din ziua în care a fost remisă împrumutatului*.

Aliniatul (6) al aceluiași articol prevede, că *se plăteşti dobândă la expirarea fiecărui an pentru perioada dintre momentul indicat la alin.(5) şi cel al restituirii împrumutului dacă în contract nu este prevăzut altfel*.

Potrivit art.1248 alin.(2) Cod Civil, *dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobânzii aferente în condițiile stabilite la art.864 alin.(2) şi (4)*.

Instanța ține să menționeze faptul, că la data de 04.08.2023 OCN „Iute Credit'' SRL a încheiat un contract de cesiune cu ÎM „Incaso'' SRL, prin care cedentul a cedat în favoarea cesionarului a dreptului de creanță împotriva debitorilor cedentului anexă fiind și lista contractelor cesionate conform contractului de cesiune a creanței nr. CS 2023/08-03, prin care este menționat faptul, că Cazacu Natalia are o datorie și anume a sumei creditului acordat este în sumă de 39 991, 31 lei, suma creditului restant (principal) în sumă de 34 932, 09 lei, dobânda și penalitatea eligibilă în sumă de 31 001, 30 lei, total datoria eligibilă în sumă de 65 933, 39 lei (f.d.18-22).

Având în vedere faptul, că până la data adresării acțiunii în instanța de judecată pârâta Cazacu Natalia, nu a executat obligația contractuală, instanța de judecată consideră întemeiată cerința reclamantului privind încasarea de la pârâta Cazacu Natalia a sume datoriei în mărime totală de 39 991, 31 lei.

Potrivit art. 1763 alin. (1) Cod Civil, *prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiţia rambursării ei, a plăţii dobânzii şi a altor plăţi aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziţiona o creanţă sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanţii*.

Aliniatul (2) al aceluiași articol prevede, că *contractul de credit se încheie în scris*.

alin.(3) al aceluiași articol prevede, că *faţă de contractul de credit se aplică*

prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul.

Potrivit cererii de chemare în judecată reclamantul ÎM „Incaso''SRL a solicitat încasarea penalității calculate conform prevederilor contractului de credit în mărime de 16 892, 23 lei.

Totodată, conform art. 947 alin. (1) Cod Civil, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate)*.

Aliniatul (2) al aceluiași articol prevede, că *prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă*.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede, că *penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere*.

Aliniatul (4) al aceluiași articol prevede, că *părțile pot conveni asupra unei penalități mai mari decât prejudiciul*.

Aliniatul (5) al aceluiași articol prevede, că *debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată*.

Aliniatul (6) al aceluiași articol prevede, că *nulitatea obligației atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligației*.

În conformitate cu prevederile art.949 alin.(1) Cod Civil, *dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii. Nu se poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii dacă penalitatea s-a stipulat cu titlu de despăgubire în locul prestaţiei şi nu doar cu titlu de mijloc de garantare a executării obligaţiei*.

Instanța ține să menționeze că cerința din cererea reconvențională înaintată de către pârâta Cazacu Natalia, precum ca să fie declarate abuzive și de a fi declarat nulitatea absolută a clauzelor contractuale inserate în Contractul de credit nr.1751670 din 19.07.2021 și anume: Pct.a) din compartimentul penalitatea contractuală care prevede, că dacă debitorul nu achită în termenul stabilit sumele datorate, creditorul are dreptul să solicite de la acesta să plătească o penalitate de întârziere, aplicată la suma neplătită a creditului calculată pentru fiecare zi calendaristică de întîrziere, în conformitate cu următoarea schemă:

- 1,0% din suma datorată, în cazul în care aceasta este mai mică sau egală cu 50 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 20 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 50 lei, dar mai mică de 100 lei;

- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 25 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 100 lei, dar mai mică de 150 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 30 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 150 lei.

Pct.e) și f) din compartimentul Penalitatea contractuală care prevede, că dacă în termen de 10 zile calendaristice din data scadentă a plății, Debitorul nu va achita creditul și/sau alte plăți scadente stabilite în Contract, Creditorul are dreptul să calculeze o penalitate fixă, care a fost negociată în prealabil de părțile contractante în mărime de 100 lei, suplimentar la penalitatea de întârziere indicată la pct.a) pentru expedierea notificării către Debitor privind întârziere plății, indicând valoarea sumelor restante, calculul penalităților, avertizarea privind pericolul de a întreprinde plata imediată a ratelor neajunse la scadență conform contractului de credit sau privind pericolul rezoluțiunii anticipate a contractului și încasarea altor prejudicii cauzate prin întârziere a efectuării plății. La a 20 și 30 zile calendaristice din data scadentă a plății, creditorul are dreptul să calaculeze, suplimentar la penalitatea de întârziere indicată la pct.a, a penalității fixe, care au fost negociate în prealabil de părțile contractante în mărime de 100 lei, pentru expedierea notificărilor către debitor ce vor conține informația menționată la punctul anterior, în special avertizarea, pericolul de a pretinde plata imediată a ratelor neajunse la scadență conform contractului de credit sau privind pericolul rezoluțiunii anticipate a contractului.

Pct.h) în compartimentul Penalitatea contractuală care prevede, că dacă debitorul întârzie în realizarea rambursării contractului de credit, o perioadă mai mare de 70 de zile calendaristice, calculându-se de la ziua scadentă realizării rambursării stipulate prin Contractul de credit, Creditorul declară scadente și plătibile imediat toate plățile conform Contractului de credit și are dreptul de a rezolvi în mod unilateral Contractul de credit, calculând suplimentar o penalitate în mărime de 20% din valoarea creditului neachitat, pentru rezoluțiunea anticipată a contractului.

Pct.3.1. din Informații standard privind creditul nebancar pentru debitori care prevede obligația de plată a comisionului de examinare a cererii în mărime de 10 397, 74 lei;

Pct.3.3 din Informații standard privind creditul nebancare pentru debitori care prevede obligația de plată a comisionului de administrare lunar în mărime de 688, 73 lei;

Pct.3.9 Informații standard privind creditul nebancar pentru debitori care prevede costurile în cazul întârzierii plății (neefectuarea plății ar putea avea consecințe grave (de exemplu vânzarea silită a bunurilor) și să îngreuneze obținerea ulterioară a creditului.

Creditorul este îndreptățit să perceapă: penalitatea în mărime de 1,0% din suma neplătită creditului, pentru fiecare zi de întârziere, după cum urmează:

- 1,0% din suma datorată, în cazul în care aceasta este mai mică sau egală cu 50 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 20 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 50 lei, dar mai mică de 100 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 25 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 100 lei, dar mai mică de 150 lei;
- 1,0% din suma datorată, dar nu mai puțin de 30 lei, în cazul în care aceasta este mai mare de 150 lei;
- Penalități pentru exepedierea notificărilor privind întârzierea plăților în mărime de – 100 lei pentru fiecare din primile trei notificări;
- Penalitatea pentru rezoluțiunea anticipată a contractului de credit în mărime de 20% din valoarea creditului neachitat,

Nu și-a găsit confirmarea.

Or, clauza penală fiind un contract sau o clauză dintr-un contract, are forță obligatorie între părțile contractante și se impune a fi respectată întocmai și de instanțele de judecată, astfel, clauza penală înlătură orice putință de apreciere din partea instanței privitore la existența și întinderea prejudiciului suferit de creditor, deoarece această apreciere a fost făcută anticipat, de către părțile contractante.

Potrivit prevedrilor art.1072 alin.(1) Cod Civil, *într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul*.

Conform art.1075 alin.(1) Cod Civil, *la evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale în sensul art.1072 alin.(1), art.1073 şi 1074 se va ţine cont de*:

a) *respectarea obligaţiei de transparenţă prevăzută la art.1071*;

b) *natura obiectului contractului*;

c) *circumstanţele determinante în cadrul încheierii contractului*;

d) *celelalte clauze contractuale*; şi

e) *clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractul*.

alin.(2) al aceluiaș articol prevede, că *evaluarea caracterului abuziv al clauzelor nu poate să se refere la obiectul contractului şi nici la caracterul adecvat al preţului sau al remuneraţiei, pe de o parte, faţă de bunurile, lucrările sau serviciile furnizate în schimbul acestora, pe de altă parte, în cazul în care s-a respectat obligaţia de transparenţă, prevăzută la art.1071. Obiectul contractului şi raportul dintre preţ şi calitate pot fi luate în considerare la evaluarea caracterului abuziv al celorlalte clauze contractuale*.

Conform art.1076 alin.(1) Cod Civil, *clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută*.

Alin.(3) al aceluiaș articol prevede, că *în cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanţa de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu*.

Alin.(4) al aceluiaș articol prevede, că *dacă contractul poate fi, în mod rezonabil, menţinut fără clauza abuzivă, celelalte clauze rămîn valabile*.

Conform art.1077 alin.(1) pct.6) Cod Civil, *sînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect:*
solicitarea de la consumatorul care nu şi-a executat obligaţia fără justificare a unei penalităţi disproporţionate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligaţiilor contractuale.

În conformitate cu art. 9 alin.(1) din Legea cu privire la organizațiile de creditare nebancară nr.1 din 16.03.2018, se interzic organizației de creditare nebancară:

a) atragerea de depozite sau de alte fonduri rambursabile de la persoane fizice;

b) efectuarea investițiilor și a aporturilor (participațiunilor) la capitalul social și acordarea împrumuturilor, a creditelor, a donațiilor, în scopul procurării valorilor mobiliare sau părților sociale proprii;

c) prestarea serviciilor de creditare nebancară condiționate de procurarea de către client a unor servicii suplimentare oferite de aceasta;

d) externalizarea activităților de acordare a creditelor și a serviciilor de leasing financiar altor entități, cu excepția băncilor licențiate și a organizațiilor de creditare nebancară înregistrate în Registrul organizațiilor de creditare nebancară autorizate.

Astfel, instanța studiind contractul de credit nebancar nr.1751670 din 19.07.2021, or, în pct. II) lit.l) este indicat faptul, că în cazul în care, debitorul nu își onorează obligația de plată a ratei scadente amânate, în terme de 17 zile, creditorul este îndreptățit la calcularea penalităților din capitolul II.

Astfel, instanța consideră că clauzele penale, calculate pentru fiecare zi de întârziere, nu poate fi abuzive, instanța consideră rațional respingerea cererii reconvenționale cu cele menționate în aceasta.

Totodată, potrivit prevederilor art.953 alin.(1) Cod Civil, *în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului*.

Astfel, instanța consideră rațional de a reduce penalitatea contractuală și de a fi încasată de la pârâtă penalitatea în mărime de 8 446, 12 lei, ca fiind una rațională.

Conform art. 94 alin. (1) CPC, „*instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată*.

Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului".

Astfel, instanța de judecată, conform normelor de drept enunțate, consideră necesar a încasa de la pârâta Cazacu Natalia în beneficiul reclamantului suma de 2 256, 48 lei, ce constituie cheltuielile de judecată la achitarea taxei de stat, fapt confirmat prin bonul de plată (f.d.6), suma de 200 lei, cu titlu de cheltuieli privind achitarea taxei de timbru (f.d.7) și suma de 800 lei (f.d.8), cu titlu de cheltuieli privind asistența juridică, în total suma de 3 256, 48 lei.

În conformitate cu art.276^2-276^4, art.238-241 CPC, judecătorul,-

hotărăște

Cererea cu valoare redusă înaintată de către ÎM ,,Incaso''SRL împotriva lui Cazacu Natalia cu privire la încasarea datoriei, se admite parțial.

Cererea reconvențională înaintată de către Cazacu Natalia către ÎM ,,Incaso''SRL cu privire la declararea nulității clauzelor abuzive din contractul de credit nr.1751670 din 19.07.2021, se respinge.

Se încasează de la Cazacu Natalia, IDNP ***** în beneficiul lui ÎM ,,Incaso'' SRL, cod fiscal 1009600029036 suma principală a contractului în mărime de 39 991, 31 (trei zeci și nouă mii nouă sute nouăzeci și unu lei, 31 bani) lei și penalitatea contractuală în mărime de 8 446, 12 (opt mii patru sute patruzeci și șase lei, 12 bani) lei, în total suma de 48 437, 43 (patruzeci și opt mii patru sute treizeci și șapte lei, 43 bani) lei.

Se încasează de la Cazacu Natalia, IDNP ***** în beneficiul lui ÎM ,,Incaso'' SRL, cod fiscal 1009600029036 suma de 2 256, 48 (două mii două sute cincizeci și șase lei, 48 bani) lei, ce constituie cheltuielile de judecată la achitarea taxei de stat, suma de 200 (două sute) lei, cu titlu de cheltuieli privind achitarea taxei de timbru și suma de 800 (opt sute) lei, cu titlu de cheltuieli privind asistența juridică, în total suma de 3 256, 48 (trei mii două sute cincizeci și șase lei, 48 bani) lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 de zile la Curtea de Apel Nord, de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți (sediul Glodeni).

Judecător Vasile Nogai